

Glasilo Slovenske Krajine

NOVINE

Prihaja vsako nedeljo.

Cena na leto doma 10 din. ali 40 K. V Ameriko cena na leto 25 din. ali 100 K. Kam doma na eden naslov od deset falatov više hodi, dobijo naročniki i kalendar brezplačno.

„Vredništvo i opravništvo Novin je v Črensovcih, Prekmurje“.

Vrednik Klekl Jožef, vp. plebanos v Črensovcih.

Namest. v uredništvu Berden Andrej kaplan v D. Lendavi.

Rokopise i naročnino pošiljajte na uredništvo ali opravništvo Novin v Črensovce Prekmurje. Oglasi, (inserati) se tudi tu sprejmajo. Cena ednoga kvadratnoga centimetra za ednok 50 par (2 K.) za večkrat popust od 5% do 35%.

Male ribe dobre ribe.

Čtem večkrat v „Novinah“ proteste proti tomi, da so se v Prekmurju razveljavili magjarski zakoni i so za Prekmurje valani stari avstrijski zakoni. Po pravdi bi tak moglo biti. To je istina ali pitam, so avstrijski zakoni ne tak dobri, kak magjarski? Pa či bi magjarski v veljavi ostali, što bi po njih vodo ljudstvo, kda so magjarski uradniki odpovedali službo? (Ne vsi. Vnogi bi radi ostali Vr.) Ali bi naj magjarski zakoni ostali v veljavi, dokeč se ne zjednačijo vsi zakoni v celoj Jugoslaviji? Tak bi moglo biti ali je to ne tudi naj ostreši centralizem? Uprava je uprava naj-jo samo ljudstvo sprejme (avstrijske še ne sprejelo. Vr.) i naj se samo pošteno žnjov dela. Ja, naj se dela. Ali ne dela se. Mamo v Prekmurju več „vicinaliških“ cest, občine so kamen vozile, plačale so cestare. Vicinališke poti so mele svojega predsednika ali kak bi ga imenljivo, ki je skrb meo na cesto, či so ga občine ne bogale, je javo glavarstvi. So vkup spisane vicinališke poti? So prizadete občine pozvane, da si odeberejo odbornike i predsednika za cesto? Vicinališke poti so že 3—4 let ne vidle kamna. Na sredi na cesti teče voda, jarkov pa več nikdi ne ga.

Inda sveta so tutorje vsako leto račun davali od penez i imanja sirotinske dece. Bog zna, kak dolgo že več nišče ne dava račun. Ništerni pri sebi majo peneze, družgi na Magjarsko nesejo. Ljudstvo ne ve, ka bi činilo.

Županijske, učiteljske, občinske gošče so pod državnim nadzorstvom bile. Pokazalo se je kelko se slobodno vseče, kde se slobodno grablja. Nadzorstvo je henjalo. (Pri Sv. Bedeniki nej. Tu ešče 10,000 K. kaucije prosi oblast od duhovnika proti postavi. Vr.) Bog ne daj, kaj bi jas koga potvarjo, da bi kjer več sekali. Pa ne zamerim glavarstvi, da se v to delo ne meša. „Vero nam šče v kraj vzeti, matercerkev preganja, bi na vse kraje kričali.“ So jo ljudje, štere či v osebi napadaš, v č a s i k r i č i j o, da si matercerkev razžalo. Jas pa sam novinar, meni je dana velka oblast — kritizirati, vročo kašo pred javnost postaviti, naj jo mački krožijo. — Te gošče so mele logara, posestniki gošč so ga plačivali. Od ednoga dneva do drugoga dneva je z službe prišo, že dve leti ne ma plače. Tak se godi staromi službeniki. Sobočki vikarijat i seniorat prosim, naj včinita vse, da se to delo reši, da stari sluga kakšo plačo dobi ali se pa v državno službo pomore. Jelte to so se mala dela? Da pa po malih pridemo do vekših. Male ribe dobre ribe, pravijo ferbiisti. Mali dobički dobri dobički.

Novi finančni zakon.

Zdaj smo dobili novi zakon, po šterom plačujemo davke in od zdaj naprej več ne valajo stari zakoni. Ar so bistvene spremembe, zato objavimo te novi zakon, šteroga davkoplačivalci morajo poznati i da znajo, koliko se zahtevle od njih. Vsi neposredni davki se morajo plačati 1. februara, 1. maja, 1. avgusta, in 1. novembra do 15. vsakoga od teh mesecov, šteri so tu naznanjeni. Termin se bo uradno razglasilo in nikomi se ne bo posebe naznanilo. 14 dni pred terminom, kda se mora dača plačati, pošlje davčni urad ček, na šterom bo skupna vsota (šuma) vseh davkov skupno. V tom časi majo tudi davkoplačivalci pravico, da se lahko sami osebno osvedočijo na davkariji, koliko davka i šteri davek morajo plačati. Če davkoplačivalec v določenom časi ne napove svojih dohodkov, davčna oblast ma pravico, da je sama določi. Cenilno komisije, do 30000 K. (tresetijezero kron) dače majo oblast primati pritožbe proti navrženoj dači. (Tej komisij ešče v Prekmurju nemamo, samo v kratkom more biti.)

Deželne doklade (megyei adó) se odpravljene i na mesto tej stopi državni pribitek (to je naloga, póradó). V Sloveniji mamo 11 vrst državnoga davka in tej davki so sledeči:

Zemeljski davek se plača 20% od štirikratnoga katastralnoga dohodka. (Napri. Če je vaš dohodek bio od vaše zemlje cenjen 100 K, zdaj vala 4 krat toliko, t. je 400 K. in od toga se zdaj plača 20% davka to je, 80 K.) Sem je zračunani tudi državni pribitek 170% i ešče občinske naloge (községi póradó.)

Hišno razredni davek se plača po velikosti hrambe od 3 K više. Na leto 1921 ga je trikrat toliko, kak je bio prle. Tu znaša državni pribitek 70% i ešče občinske doklade.

Hišno najemni davek izven varaša Ljubljane, kje se plača 20%, znaša 12% od arende. Popravki hrambe se odračunajo. Drjavni pribitek je 70% in občinske doklade. Nova hiša, štera ne plačuje davka, (hiša 10 let) plača samo 5% od arende.

Občna pridobnina. (Poprečni dohodki) je štirikratni državni davek po tarifi šema B. Drjavni pribitek za I. i II. razred 170%, za III. in IV. pa 130% i občinske naloge.

Posebni dohodki valajo samo za denarne in podobne zavode i državni pribitek 90%. (To je dača za banke ino kase.)

Rentni davek pri združnij podjetjih 3%, pri bankaj 4% od interesa svojih penez. Drjavni pribitek 100%.

Dohodki. Dačo od dohodkov plača tisti, šteri ima več, nego 4.800 K dohodkov. Draginjske doklade se ne računajo

med dohodke. Privatni (nedržavni) čestniki če dobijo menje, nego 30000 K letno, plačajo samo davek polovico od dohodkov. Samci plačajo ešče 10% naloge, takše imanje pa, štero je nezaduženo, 15%.

Plačarina. Dača od službene plače se ne pobira pri državnih čestnikaj i tudi zasebni uradniki ne plačajo davka, šteri dobijo menje 30.000 K letne plače. Drjavni pribitek 70% i obč. doklade.

Invalidni davek se plača od vsej davkov skupno, kda davki znašajo do 20.000 K. skupne šume i plačijo že po določenoj lestvici ali skali. Ode je dača više od 20.000 K. od te se plača 20% invalidske dače. Što pa plačuje davek od osebnoga dohodka, plača dačo invalidsko tudi od dohodka.

Tantijemni davek (pri velikih bankah, kúpdiji ino borzah) se določa 15% od dobljenij tantijem (dohodkov) ino ešče 100% državni pribitek.

Davek na poslovni promet se določa tak, da se vsi dohodki vkup zračunajo, zvan stalnih dohodkov in se od te svote (šume) zračuna 1% davka. Toga plačajo trgovci.

Spomenica našega

g. poslanca, štero so meseca oktobra vložili v Beogradu na ministerski svet.

7.

Ne odgovarja resnici, da je katekizem pisan popolnoma v madjarskem pravopisju. Madjarski ny, ty, ly, gy se na primer ne rabijo, nego se rabijo mosto njih naši pravilni glasi. Prevajalci katekizma so namreč polagoma šli proti svojemu cilju: do gajice, da se ne bi vzdignil upor proti mali slovenski literaturi v Prekmurju in jo namah zadušil. Ta katekizem, katerega slovensčino občudujejo naši največji lingvisti kakor dr. Breznik itd. in kateri je pripravljaj pot do gajice, naj bi se prepovedal?! Dalje ne odgovarja resnici, da bi ta katekizem odobrila avstro-ogerska cerkvena oblast. Kaj takega trditi more samo slab namen in pa popolna orientacija v nepoznanju cerkvenih razmer. Taka cerkvena oblast sploh nikdar ni eksistirala. Na drugi strani se jasno čita, da je katekizem odobril Joannes Mikeš, Episcopus Sabariensis. Nikakor ne odgovarja resnici, da škof Mikeš od Jugoslovanske knjigarne izdanega katekizma noče potrditi. Škof zato prvič ni bil naprošen, drugič pa vršita škofovsko oblast zdaj prekmurska vikariata, ki pa v zadevi katekizma ni enkrat nista bila od višjega šolskega sveta vprašana. Prepovedan katekizem mi je čast pod E). priložiti na vpogled.

XV. Prekmursko ljudstvo je ogorčeno, da se je vsled protidrjavne demonstracije v Prekmurje dirigirana kazenska vojaška ekspedicija poslala v Martjansko kat. faro, katera se ni vdeležila demonstracije, drugi kraji pa ki so šli z razvitimi madjarskimi zastavami pred razmejitveno komisijo, pa kot plačilo za demonstracijo, uživajo mir. Ta napaka je že popravljena. Istotako je zavedno ljudstvo ogorčeno, zakaj ni nobenega Prekmureca v razmejitveni komisiji medtem ko ima Madjarska dva.

XVI. Ljudstvo ne pozna predpisov carine. Na dvojni meji je in je izpostavljeno vsem mogočim šikanam. Za par svinčnikov ali drugih malih reči mora plačati celo glavnicu carine. Poznam osebe, katerim so obmejni organi odvzeli pri dovoljenem prehodu ves denar in ga izročili v varstvo gostilničarki z razlogom, zakaj ga niso zamenili v Soboti v banki. Odvzeti denar je znašal manj kot 3000 dinarjev, kateri znesek se sme vzeti preko meje kot potni strošek.

Ko mi je čast visokemu ministrskemu svetu javiti in obrazložiti glavne pritožbe našega ljudstva, si dovoljujem v naslednjih točkah opozoriti na potrebna sredstva in zdravila v onih željah in prošnjah, katere to ubogo ljudstvo že tako dolgo brez uslišanja goji v svojem srcu.

Prekmursko ljudstvo prosi:

1. Naj se v gornjih točkah navedene pritožbe odstopijo nadležnim ministrstvom v hitro rešitev in pravično upoštevanje.

2. Naj ministrski svet pooblasti poleg podpisanega še koga drugega, da z njim preišče upravičene pritožbe prekmurskega prebivalstva in o njih v najkrajšem času referira.

3. Prekmurje naj se do izenačenja zakonov upravlja po starih zakonih ali naj se vsaj udeleži vseh ugodnosti starih zakonov; nobeno breme avstrijskih zakonov naj se mu ne nalaga, ako se bivši ogrski in avstrijski zakoni ne strinjajo. Revidirajo naj se vsi dosedanji ukrepi uprave in to zlasti glede obrtne pravice.

4. Civilna oblast naj stopi takoj v dogovor s cerkveno, da se doseže sporazum glede verskih šol, cerkvenih patronatov, duhovniških plač in vseh še ostalih odprtih cerkveno-političnih vprašanj vse veroizpovedi. Sem spada tudi vprašanje prepovedanega slovenskega katoliškega katekizma, katerega izdajo v gajici sama duhovščina najbolj želi in katerega raba se mora takoj ustaviti.

Uradna naznanila.

Invalidom i vojnim dovicam. Na prošnjo našega g. poslanca, ki so se zavzeli za vse naše invalide, dovice i sirote, njim je invalidski odsek poslal sledeči odgovor pod št. III. 24239/21/3. V najkrajšem času se začne plačevanje pokojnine onim ki spadajo v mariborsko vojno okrožje. Tih listi so že v Ljubljani. (Varaždinskoga okrožja invalidi pa po spregledi dobijo čem hitrej svojo penzijo. Gda se je vršo spregled na Cankovi, smo poslali tá svojega zastop-

Aldov šatringe.

II.

S tem se je vžgučala. Tikvi, to jo je peklo že leta dolgo. Vsi drugi pripovajo tikvi na polčloveka duge i kuste, samo ona ne. Pa šalata brez olja ne je šdobra še njoj; „olijovo zelje“ pa tem menje. Vsikdar se v enkraj obrnola, gda je na šteroj njivi vidila debele tikvi pa po cele dni muvila i moževi v oči metala, ka ne ve orati k tikvam, zato je ne pripovata.

Vóni se je piščao sneg, zoblailo se je močno. Sosedov pes je z glasnim lajanjem davao na znanje, ka nekak hodi po to krajci vesi. Prišo je tudi k Kisilakovim. Pütar bio od nkec z Goričkoga. Približavajo se božični svetki, trebe v Gradec belice i piščence, prišo je doli na Ravensko da keliko li more spoküpi i zašferca prek meje; v njihovom borovnej nega financa, ka bi brano Gradčarom božično veselje pri pečenom slovenskom kokoti. Za tem poslom je prišo tudi h kisilakovej Naniki. Mate kokiši kodaji? — Počem küpüjete? Tüčne po 45 koron, sloke po 38 K. Moji so tüčni, pravi Nana. Pütar, ki jo je poznao po „darovitnosti“, se šengariti začne z njov — „bole kak ti?“ jo pita. Malo v enkraj ga pogledne pa njemi prinesé dva velikiva kokota. Viš kak sta velkiva! Kakše pärje mata! — Pütar jiva vzeme v roko pa li hitro nazaj da Nani. Nemrem je küpiti, zrnja nesta ešče jela. — Zrnja? Te misliš ka mo jez zrnje stvari tá polagala. Naj si išče živež, zato jo Bog stvoró. — Zato pa maš takšo stvar, ka si samo išče zrnje polüčkom; nema drügo kak répi duge noge. Viš niti greben njima je ne mogo zrasti. Lejko nané popevati neveta? Nano je gratalo sram, zgrabili so jo tudi čemerje, pa se že hajdi zgedavali po koti, kabi zgrabila za meklo i gnala pütar nazaj v gorički orog. A naednok se pomiri pa z prišiljenim smehom pita pütar: Ti, Mikloš, kak so pa pri vas kaj tikvi obrodile? Tikvi? Jez sam nevolen kučar pa sam jih šestkrat komaj pri pelao. Šestkrat? Moj Bog! Jaz pa komaj vedni taligaj. Pa šče té samo takše kak mašče gluvé. Ka si pa delao, Mikloš, če te ščem pitati, ka si jih tak pripovao. Ja znaš Nana, to ti je ve-

nika, šteri je invalidom raztolmačo uredbo od začasne pomoči invalidov i jih je podevčio od vseh vrstah socialne pomoči, štera njim ide po določilah inv. odseka. Invalidski odsek je proso tüdi dovoljenje i kredit v Belgradi, da bi se v Soboti odprla pisarna, štero bi vodo domači človek, po mogočnosti invalid, štera pisarna bi gorjemala vse pritožbe invalidov i vojnih dovic pa sirot. Gda dobimo od pristojnih orožniških postaj potrebne listine, vse prošnje taki rešimo. Té spopunjene vprašalne pole že začajo nazaj prihajati. Na vaš predlog smo po naténčnih svedočanstvih orožniških postaj podelili vsem potrebnim invalidom, dovicam i sirotam primerne zvünrredne podpore. Ob priliki se zglasite pri nas v Ljubljani, da si pegučimo, kak bi najbole mogli pomagati vašim siromaškim invalidom, dovicam i sirotam. (— Za očinsko skrb invalidskoga odseka za naše ljüdi pri srčna hvala. — Naš g. poslanec pa drage volje obiščejo Ljubljano pali za naše sirote. Vr.)

Deteljno i lucernino semen dobijo siromaški kmetovalci po znižanoj ceni. Prošnjo, na štero ne trebe štampina, more župan do 20. januara poslati v Ljubljano, Pokrajinska uprava, oddelek za kmetijstvo. (okt. glavarstvo št. 9413/1.)

Potni listi v Avstrijo, Italijo i Madžarsko se izdajajo i vidirajo samo za ta, ne pa za nazaj. Či što šče nazaj priti, more poslati ali pokazati svoj potni list našemi konzuli v tistoj državi. (U. L. 152.)

Vlavljenjenci (vjetniki) šteri so prišli nazaj od 1. maja 1921. lahko dobijo nazaj civilno obleko, či majo uradno potrdilo svoje občine i orožniške postaje.

Ki so rešeni vojaške dužnosti, to je ka so ne ostali vojaki, so se dužni do spunjenoj 45. leta vsako leto meseca januara glasiti pri županu, ka se na njé navrže vojaški davek (soldačka porcija). Ki to zglasitev zamüdi, ali ki ne guči istine, pri zglasitvi, se kazüje (kaštiga) od 50 do 100 K. ali z zaporom. Zglasiti se more sam ali pismeno ali z rečjov, koga drügoga mesto sebe ne sme poslati. Pole za zglasitev se dobijo pri glavarstvu i občini i pri vsakom priglašenci se morata obe poli spuniti. Ki sam spuni poli i jihovi na pošto da, ne plača poštnine. (U. L. 153.)

Jeli od gladi prejeti morejo?

1919. 1. augustüša je Slovenija obsela naš slovenski kráj i je okrstila za „Prekmurje“.

Ar v Sloveniji kak prvle, tak dnesen po avstrijskoj právdi ravnajo, so to pri nas tüdi notri prinesli.

Nasledüvalo je to, ka so notariuše brezi vse odškodnine i brezi penzie z službe vrgli.

Tej nesrečni ljudje od té mao pišejo zaman v Ljubljano, zaman vu Beograd, zaman so svojo prošnjo tem nas pehajajočim ministrom z rečjov naprej dali, njihova stvar se nemre rešiti.

Dve leti so ešče táživali med ljudmi, eden njim je porgao i drügi. Duga rešivati nemrejo, tü stojijo lačni i nági z svojov družinov.

Veški županje so nemogoči doprinašati ono vnogo pisanje, štero se prvle notariuše doprinašali, zatoga volo so tak imenüvana tájništva goripostávljena.

Prvejši notariuše so se veselili, ka či rávnok ne pridejo v kakšo svetlo službo, denok nedo brezi dela i brezi krüha. Veščarje so tüdi svoje prevješ notariuše nazaj prosili.

Ali ka se zgodilo?

Vse prošnje so zavržene stem: Vi bi radi bili, kaj vam mi plačali tajnike i vi bi si je pa sami dejvali. Z tem so od ljudstva pa eden juš vkraj vzeli.

I djali so tajnike, štere so 3 to je tri tjedne včili na tečaji, mesto oni notariušov, ki so v vékšem tali 7—8 gymnazij spunili, edno leto notariuški tečaj poslušali i po ostrom ekzameni svoj diplom dobili. Te véksi tao jih je 25 do 35 let v službi takše delo obnašao, k šteromi je denéšnjih častnikov pét premalo. I tej zdaj v stradanji moro živeti, od gladi prejeti.

Prosim visiko poštvüvanoga gospon nareditela etemi pismi v njihovih pošteni Novinaj mesto dati, i za té na nikoj správljene siromake se pri merodajni krogih v porok vzeti, njé ped obrambo vzeti i tak njim življenje zagvüšati. (Iz sreca radi smo se dozdaž brigali že za njé i se ešče bomo. Bi ne bile dobro edno spomenico našemi g. poslanci do rok dati i v njej razložiti svoj žalosten stališ? Naj probaje še to i naj tüdi svoje želo nazaanijo, gde bi radi kak verni državljani SHS. služili? Vr.)

Evangelijanci! Povejte, gda so naše Novine Vas napadale? Jeli nikdar. Novine neso za to, da bi mi imeli verske boje med sebov katoličanci i evangelijanci, nego da bi vse nas zagovarjale, ar smo vsi kršćeniki, vsi Slovenci i vsi Prekmurci. I to so Novine vsikdar delale i tüdi bodo. Za vseh pravice so se borile i se tüdi nađale bodo, ste katoličanci i evangelijanci, ar po Kristüšovoj zapovedi ljubimo vse ljüdi kakše koli vere ali narodnosti so. Evangelijanci stojimo na ednom fundamenti: Kristüš je te. Či proti verstvo podere te fundament i razseja neverstvo, prepadnete vi i mi. Sküпно se moremo zato boriti proti sküpnomi sovražniki po kršćanskih Novinah.

lika skrivnost. Niti za drage peneze ti je nemrem ovaditi. — Mikloš, če mi ovadiš, dam ti ti sto pár. Niti za sto dinarov nej, ne pa za paré. Kelko bi pa rad meo. Dvestodinarov. Nano je gnala žela po tikvaj do dinarov, skopost pa v kraj od njih. Obledela je vu velikoj düševnoj borbi. A zmagale se tikvi. Z teškim srcem se segnola v štrumfo pa si stisnola v prgiščo dvestodinarov. Zdaj stopi k pütari pa ga polglasno pita:

Povej mi skrivnost!

Té njoj ščista tiho odgovori, naj z tihim šepetanjom da povdarek svojoj tajnosti:

Na sveti post si deni v majžar (žep méniš) prgiščo tikvinoga semena. S tem idi k ponočki po poti ne guči z nikim, samo v sebi muvi: Kuste tikvi, kuste tikvi. Stoj pod zvonikom i gda de podigavanje, deni roko v majžar pa grožaj semen, kak dugo de podigavanje trpelo. Gda pa meša miné, pašči se vó, ka boš prva na poti. Ki de prvi na poti, de meo prvi naj več i najlepših tikvi i tak dele sporedi. Gda boš je pa sadila, deni k semeni v jamo dosta kirečnjeka v podobi križa. Sveto istino gučiš Mikloš. Zato sem jaz najmenje tikvi mela, ka sam vsigdar zadnja šla z cerkvi. Zadnja je pa se zna, ne zato šla, kak da bi največ molila, nego zato ka moževi ne bi trbelo doma jesti davati. Navada je bila najmre pri sosedih, ka gda so prišli od polnočnice domo, so si seli k žujci sklede ali k čemi drügomi. Naj jo mož ne prosí, je ostala zadnja ka je frkao tečas ka je ona domo priplüževala. Plačala je pütara vó i z veseljom si brüsila nevoščencost: čakaj ti Trejza pa ti Kata, Méca i Lejna, jez mo prva, moje tikvi do najküjše.

Svete večer je bio lepi. V punoj mesečini so šli pobožni kršćeniki k ponočki i se potikali v suklovje. Božič je bio na trati. Šereg za šeregom se srečavao i vujšo eden pred ovóga. Kisilakova Nana je pomali šla i zmerom nekaj šepetali sama proti sebi. Kisilakova škrtla — tak so jo zvali narodno — je pa nikša preveč pobožna gratale — so si zgučavali med seboj ljüdje. Moli po celoj poti. Moli za siromake, se šengarí eden. Mesto dara njim da jagode na čiali ka nika ne košta. Te drügi pove drügo, te

tretji svoje i smejejo se vsi. Mladina je pač takša, sebe ne sodi, drüge obsodi.

Nana je molila „kuste tikvi, kuste tikvi“. Nejmenje petstokrat je ponovila te reči i prišla v cerkev. Pod zvonik se spravila proti navadi. Rada bi molila a ne je mogla. V glavi so njoj ropile le misli na tikvi i komaj se je dočakala podigavanja. Orgle so zanemila. Cela cerkev je pokleknela. Vsako oko se pobesilo, prsti se sklüčili . . . dühovnik poklekne. Ponovi se čüdo bethlehemske. Jezüšek pride na oltar, pozdravi ga angelček-ministrant z milim glásom zvončka, pasterje verniki se pa po celoj cerkvi v prsi bijejo i molijo rojenoga Boga v človečoj podobi . . . Angeli nevidni v jezerih vrstaj obdajo oltar i gledajo z veseljom pobožni šereg vernikov . . . Pod zvonikom jih ne. Tam čarni Angelje hüdi dühovje majo svoje veselje, gda pomagajo mešati tikvino semen v majžari skope bogatice . . .

Nana je prva prišla domo. A legla si je včas i se delala kak da spi, naj moževi ne bi trbelo jesti dati. K meši več ne je šla, kühala i pekla je doma. Düšnavest jo je tü pa tam ostro opomenola; za več ti je tikev kak düša i tvoje Jezüš . . . pa li hitro je zadüšila v sebi opomin vesti. Dosta tikvi, veliko bogastvo, to je bila njena žela nikaj drügo. I tá žela se njoj je spunila. K tikvam je dobro zorano, i z kürečnjekom kak je priporočao pütar, dobro pognojeno. Leto je bilo bolje vlažno pa dobila je resan sedem voz tikvi, štere je mela same ne pa po krumpišaj ali po kukorci. Njeno veselje je bilo nepopisno. Po sto krat je ponovila na den: mela mo olja ešče zaodat i jela mastno šalato i zelje sirovo. Več ga dobim kak tri moje sosede.

Gda se je zima priselila v našo Krajino i ztrgala dolz drevja listje z rož pa cvetje i pokrila z belim snežnim plaščom zemljo, so se ljüdjé pritožüvali, ka je letošnje leto slabo obrodilo, ar je bilo moko. Naše mokre njive sušno leto bolje prenesejo kak moko. I prosili si pa tü pa tam ti siromaškejši kakšo pomoč. Šli so tüdi k Nani. A ta jih je vseli znala dobro vó napraviti, jih vónašpilati i z manjaki je nakrmiti. Nikdar neso dobili nikaj. Pütar je tüdi prišo ne po küpili, nego po kodivanji z Goričkoga.

Glasi.

Slovenska Krajina.

Posojilnice naše Slovenske krajine, štere so bilance ešče ne poslale, oprosimo, dabi kem hitrej to včinoie. Naj je pošlejo na naslov našega g. poslanca v Belgrad, jugoslovenski klub broj 20. parlament. Ide se najmre zato, da bi nekaj peněz radi spravili našim posojilnicam, ka bi se mogle odpreti i delati.

Kodaj je 6 plügovoratje zemlje i 1 plüg lesa z hižov vred v Srdici pri Rapoša Miháli hš. 52. Kúpci naj se tñ glasijo.

Vuka so strelili preminolejndni v Pánovcih, Vuk je vujšo brš z neke komedije. Ne zaman, zato je pa bilo teliko komedije na Goričkom za volo njega.

Tešanovci. V našoj vesi se tñdi lepo širijo „Novine“. Čtejo je ne samo katoličanci, nego i evangeličanci. Edna vogrška dekla z Motvarjevca samo slüži tñdi pri nás zato, da bi se navčila slovenski kak nas veseli, da je naš slovenski jezik prišo do tak velke časti, da ešče slüžit idejo Madžari, da se ga le navčijo.

Kak smo se inda mi radi včili vogrski, tak je vse hvale vredno, to či se Madžari včijo slovenski.

M. Sobota. Evangeličanci njim naznanjamo veseli glas. Naš gospod pastor Kovač Števan so imenüvani za seniora (ešperesa) evangeličanskih far v Slovenskoj krajini. — Od naše strani čestitamo tomi imenüvanji.

Hlapca išče en kmet na Kranjsko blüzi horvacke meje. Najraj de meo starejšega človeka. Plače dobi 300 k. na mesec i hrano. Pošteno mesto je. Zglasi naj se pri uredništvu Novin.

Zgüboje dec. 24. v Bellincih črensovski pošta 80 k. Poštenu najditelj baj da peneze nazaj v uredništvu Novin.

Zahvala. Beltinski farniki se srčno zahvalijo upraviteljstvu veleposestva beltinskoga da je z pokopališča dalo dühovčino na župnišče zvoziti ob priliki pokopa ř plebanoša.

Na Ivanci so vmrli 8. t. m. Benjamin Klar, najstarejši človek v našoj občini, živel so 91 leto. Naj počiva v meri!

Dolnja Lendava. Celi vároš je že par tjednov v strahi držala nekša tolvajska banda. Ljudstvo že ne moglo méno spat, z daj tñ, vütro tam so kaj vkradnoli, nišče se ne čüto za varnoga. I to je šlo tak od dneva do dneva. Našoj žandarmerije se je posrečilo 8. t. m. prijeti voditelja te bande. Zove se Franz Schvarzbach, rojen nindri v okolici Ptüja, po poklici trgovski pomočnik. Ovado je, da je z svojimi pajdaši kradno pri g. Sevri, pri inženiri Krenneri i pri drügi. Zdaj je zaprt i čaka svojo kaštigo.

V Bogojini so Orli na novo leto večer priredili igro. Igra je lepo uspela. Vsa zahvala ide zato v prvoj vrsti g. Bajleci, sedmošolci na Mariborskoj gimnaziji, ki je v kratkih božičnih počitnicaj lepo navčo peti deklice in orlovski naraščaj in orle, šteri so telovadne točke tñdi precizno izvajali. Čisti dobiček je namenjen za orlovski dom v Bogojini.

Vabilo. Prekmurski obrtniki se po zovejo vsi, da pridejo v nedelo, to je 15. jan. ob 9. vüri v hotel pri „Kroni“ v Beltince. Dnevni red: 1. Ustanovitev stanovskega društva za celo Prekmurje z sedežem v Beltincih. 2. Volitev odbora. 3. Vpisanje udov (kotrige). 4. Razno.

Beltinci dne 8. jan. 1922. obrtniki, na daljna poročila odgovarja Neubauer Jánoš mizar v Beltincih.

Falzifikati 20 kronskih bankovcov. 20 kronskih falzifikatov mamó, kelko nam je to dozda znano, 12 vrst. Med temi 10 slabih i dve dobrivi. Slabejši 10 vrst. spoznamo po bole plavkastoj ali modroj farbi i to v podobi glave odzaja i na kiticaj venca. Poprek pa podoba ne tak plastično (točno) modelirana kak prava i ma na sebi nikaj ploščatnoga vsled premalo izrazitih prehodov senc. Bolšivi dve vrsti falzifikatov

se pa skoro nikaj na ločita od pravi, a spoznati se data od pravih samo na dva maliva, na robu z gornjega dela blüzi glave se nahajajočiva izrastka, štero pa s prostim okom i z dobrim pogledom tñdi lahko v pomet vzememo. Prekmurje je preplavano s temi falzifikati na telko, da lahko rečemo, da imamo komaj 5 procentov dobrih.

D. Lendava. Na mesto g. Gaberja sodnijskoga predstojnika so imenüvani g. sodni svetnik dr. Muha.

Država.

Poslanec Pišek Franc mrtev. Pabožen mož, delaven poslanec naše stranke, veliki zagovornik pravic, sirot je 7. jan. vmro v Orehovoj vesi pri Slivnici. Če ravno pri leten mož, ki je že v Beči bio državni poslanec i tam zagovarjao pravice Slovincov, je vendar do zadnjega zdihlaja neob na srci skrb svojega ljudstva, marljivo delao i je brigao za našega prostoga človeka dobrobit. Zadruga, posojilnica, telegram, telefon itd. itd. so po njegovih zaslugah nastala i cvela v toj občini. Blagi njegov spomin. Naj v miri počiva.

Številčno stanje naše vojske. Naša vojska šté 6339 aktivnih častnikov (oficerov). šteri dobijo na leto 23 mil. 977 jezero 376 dinarov plače, vojaški uradniki pa dobijo 1 milijon 224 jezero, 79 din. letne plače. Med aktivnimi častniki sta dva v čini (rang) vojvod, 24 generalov, 424 polkovnikov (ezredes) 462 podpolkovnikov, 1097 majorov, 861 kapetanov I. razreda, 1176 kapetanov drugoga razreda, 815 poročnikov (hadnagy) i 1537 podporočnikov. Za avanžeranje ali napredüvanje je stavljeno v proračun 1 mil. 88 jez. 800 dinarov, redne doklade znašajo 964 jez. 950 dinarov. Najväkšo doklado (drágasági segély) ma načelnik generalnoga štaba 54 jezero 750 dinarov letno. Za vojaške gojence (kadete) v tñjih državah je predvideno 2 milijona dinarov, za „zavüpne namene“ (kakši so to!) ravno telikó. Žandarov je nad 20 jezero i njihova plača znese 185 mil. dinarov, mornarje (tengerész) dobijo 79 milijonov dinarov, obmejne čete pa 150 milijonov dinarov. Zato je naša stranke za znižanje vojske, ar nas stroški na nje strašno davijo.

Svet.

Wilson. Naj bo kajšteč, naj so edni za Wilsona drugi pa proti, edno je istina, ka je Wilson meo med bojnov in po bojni najbogšo volo sveti pravi pravičen mir dati. Da je na mirovnoj konferenci vido, ka mira nede mogeo tak vöspelati kak je želo, ar so jemi drugi protivniki bili, je odišeo žalosten nazaj v Ameriko. Da so njegova leta kak predsednik Unije (američkih držav) dol pritekla, je šo v samoto na svoje imanje pa se ne briga več za svet. Bio je dugo jako betežen. Zdaj je že preci ozdravo. Do njega priti je ne mogoče. Iz svojega bivališča redko vöprihaja, pa te samo z avtomobilom, ar so njemi noge skoro zavsemá odpovedale. Vsako soboto se pela v gledišče (teater). Pri takšoj priliki se zbira jo okoli njega velke vnožine ljudstva i ga pozdravljajo. Pravijo, ka Wilson ešče izda ednok vöstopi s svojov pravičnov politikov. Ali dosta vüpanje nega, ar je že jako stari i bolezen, štero je prestao, jemi je jako škodila.

Pošta.

49 K. Dari dani 1. 1921, se razračunajo na 1. 1920. To pa zato, ar smo 1. 1920. ne meli ešče tiskani listekov, da bi je pravočasno mogli razdeliti. Nabiranjje de najmre trpelo pet let. Letos 1922 bomo pali i se dari spišejo v prečnjek nabiralne pole za 1. 1922. Te pole obdržite pri sebi, peneze pa lejko vse na ednom čeki odpošlete i smete tñdi od 25 več kotrig zapisati na edno polo. Mi smo

jih samo teliko dali štampati, ka de je nabirač ležej na skrbi i menje posla tak meo. Kak invalid mate pravico do trafike. Lejko bi tñdi na malo tržiš z polskimi pridelki. Vredno bo, poskúsite. Bakan Anton. Gradišče. Vzetih desetjezero koron dobite nazaj.

ZDRAVJE

kože, obraza, vratu, rok, tako kakor tudi lepa rast las, se morejo samo skozi razumno nego lepote doseči. Tisočera pripoznanja so dospela od vseh dežel sveta za lekarnarja Fellerja:

„ELSA“ LILIJNO MLEČNO MILO najbolje blago, najfinejše „milo lepote“; 4 kosi z zamotom in poštnino 98 Kr.

„ELZA“ OBRAZNA POMADA odstrani vsako nečistost kože, sončne pege, zajedance, nabore, i t. d., naredi kožo mehko rožnato-belo in čisto; 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštnino 52 Kron.

„ELSA“ TANOCHINA POMADA ZA RAST LAS krepi kožo glave, preprečuje izpadanje, lomljenje in cepanje las, zaprečuje prhut, prerano osivlost i t. d., 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštnino 52 Kron.

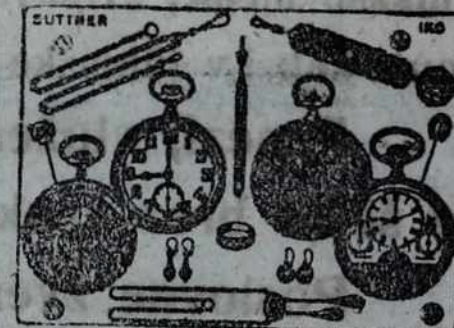
PRODAJALCI ako naročijo najmanj 12 kosov od jednega predmeta dobijo popust v naravi.

RAZNO: Lilijno mleko 15 Kr.; Brkomaz 8 Kr.; najfinejši Hega-puder Dr. Klugera v veliki originalnih škatuljah 30 Kr.; najfinejši Hega zobni prašek v patent škatljah 30 Kr.; puder za gospe v vrečica 5 Kr.; zobni prašek v škatlja 7 Kr.; v vrečica 5 Kr.; Sachet diševa za perilo 8 Kr.; Schampoo za lasi 5 Kr.; rumenilo 12 listkov 24 Kr.; najfinejši parfem 40 in 50 Kr.; Močna voda za lase 55 Kr. Za te razne predmete se zamot i poštnina posebj račun.

EUGEN V. FELLER, lekarnar STUBICA donja 40-3. centrala 146. Hrovaško.

Vaša želja

imeti res dobro in zanesljivo uro, je izpolnjena, ako si

preskrbite uro iz znane urarske tvrtke SUTTNER. Prihagite si popravljajna in jezo. NAJ-FINEJŠE URE iz nikla srebra, tuia in zlata i t. d.

NAROČNE URE. Bogata izbirká verižič, prstanov, uhanov, naročnic, predmetov iz zlata in srebra svake vrste. Zahtevajte cenik s slikami od:

tvorniške tvrtke H. SUTTNER, Ljubljana št. 945. 20-2

Kraleski notar Anton Koder v M. Soboti

s vsem poštvüvanjom davle na znanje, ka od 15. januara 1922. svoje kancelaje nema več na birovi, liki prek od birovi je poleg trafike in krčme Turk v M. Soboti v hiši ga. fiškališa Alajoš Šandora tam, gde je kancelaja fiškališa ga. dr. Igo Janca.

Dobro staro vino je na prodaj po 16 K. liter. Dobi se že od 50 l. naprej. Zglasiti se trbej pri Prekm. gosp. zadrugi v D. Lendavi.

Tisk: Ernest BALKANYI D. Lendava.

KORANIT

asbestni škriljevec, najbolše sredstvo sedanjosti za pokrivanje streh in obloženje zidov. Tovarna v KARLOVCU (Horvatska) glavno zastopstvo za Slovenijo FRAN HOČEVAR, MOSTE p. ŽIROVNICA, Gorenjsko. Stavbeniki, podjetniki in vsi, ki hočete imeti dobre pokrito streho, sigurno proti dežu, toči, snegu, požara in viharju, zahtevajte oferte.

Naznanilo!

Ljudno se naznanja p. n. občinstvi, trgovcom i vsem kmetom, da se je odprla s 15. decembrom na glavnoj vulici v Dolnjoj Lendavi hš. št. 80.

Akcijska šuma zadene
K 30,000.000—

Slovenska Banka

Čekovni račun
št. 12.620

podružnica Dolnja Lendava,

štera prevzeme peneze na kasinske knjigice, na tekoči račun i druge vloge pa zvršavle vse bančne posle najtočnej i najbole verno.

Küpije i odavle vsefelé vrednostne papire, devize i valute, eskompt i inkaso menic, zvršavle borzna naročila i vsakovrstna nakazila tak tü doma kak i v tühinske orsage najbolje i najhitrej.

Penezi, vloženi v to kaso, se lahko vzemejo vö, gda se ščejo brez vsake prvejšne odpovidi i do vsakše višine.

Poslovne zveze z vsemi vekšimi kraji v tü- i inozemstvi, ešče z Zedinjenimi državami v Ameriki, nam dajo možnost hitroga i falejšega posredovanja, zato se vüpamo, da se bode p. n. občinstvo v velikoj meri posluževalo našega domačega zavoda.

Priporočamo se Vam

z odličnim spoštüvanjom :

Ravnateljstvo Slovenske banke

podružnica Dolnja Lendava.